

**NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS GYÓGYSZERÉSZETI KÖZPONT
KÖZEGÉSZSÉGÜGYI FŐOSZTÁLY**

A népegészségügyi szervek szerepe a levegőhigiéne területén

A hatályos rendelkezések értelmében a **Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ** (a továbbiakban: NNGYK) feladatkörébe tartozik:

- új módszereket dolgoz ki és állít be a bel- és kültéri biológiai és kémiai légszennyezők koncentrációjának meghatározására, ezzel az újonnan felmerülő egészségkockázatok azonosítását is célozza,
- vizsgálatokat végez a légszennyezettség szintjének megállapítására környezeti levegőben és belső terekben kutatási céllal és felkérésre hatósági eljáráshoz; az eredmények alapján a légszennyezettség egészségkárosító hatását értékeli, javaslatokat ad az expozíció csökkentésére,
- országos felméréseket végez különböző középületek (pl. általános iskolák, irodaépületek, idősek otthona, uszodák) levegőminőségét illetően az egészségkockázatok megállapításához, illetve a szükséges nemzeti akciótervek kidolgozásához,
- napi rendszerességgel értékeli Budapest és az ország nagyvárosai levegőminőségének egészségkockázatát, tanácsot ad a kockázat csökkentésére, melyet a lakosság tájékoztatása céljából közread az NNGYK honlapján,
- az újonnan felmerülő egészségkockázatokat vizsgálja és javaslatot tesz a kockázatok esetleges kezelésére és csökkentésére,
- a bel- és kültéri levegőminőséget érintő kérdésekben szakmai egyeztetéseket folytat, módszertani útmutatókat készít, oktatási intézmények részére gyakorlatokat, bemutatókat tart,
- szakmailag és módszertanilag irányítja az Aerobiológiai Hálózatot,
- részt vesz a biológiai allergének monitorozásában, a pollenjelentések napi rendszerességgel történő elkészítésében, ezen adatok közzétételében,
- hazai és nemzetközi bizottságokban szakértőként vesz részt,
- a hatósági munkához (környezeti hatástanulmányok, településrendezési tervek stb.) kapcsolódva szakértői feladatokat lát el,
- tudományosan megalapozza a környezeti levegőminőségre vonatkozó határértékek felülvizsgálatát, valamint a beltéri levegőminőség szabályozásának kialakítását,
- biztosítja a kormányhivatalok és járási (fővárosi kerületi) hivatalok szakértői háttérét, számukra oktatásokat, szakmai továbbképzéseket, munkaértekezleteket tart, útmutatókat, módszertani leveleket készít,

- a kormányhivatalok és járási (fővárosi kerületi) hivatalok népegészségügyi szerveinek jogértelmezési és szakmai megkereséseire állásfoglalásokat készít.

Pontos, tényekkel alátámasztott, ugyanakkor nagyon olvasmányos történeti áttekintést olvashatnak az Országos Közegészségügyi Intézet és jogutód intézményeiben működtetett Levegőhigiénés Osztály tevékenységéről az alábbi linken:

<https://egeszsegtudomany.higienikus.hu/cikk/2024-1/EgTud.2024.1.74.pdf>

A hatályos rendelkezések értelmében a kormányhivatalok népegészségügyi főosztályai és járási (fővárosi kerületi) hivatalok népegészségügyi osztályai feladatkörébe tartoznak környezeti levegőminőség tekintetében az alábbiak:

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 306/2010. Korm. rendelet) alapján a levegőtisztaság-védelmi ügyekben eljáró hatóság a területi, illetve a járási környezetvédelmi hatóság. A 306/2010. Korm. rendelet szerint a területi környezetvédelmi hatóság a népegészségügyi hatóság együttműködésével készíti el a megfelelő intézkedéseket tartalmazó levegőminőségi tervet, azokra a zónákra és agglomerációkra, amelyekben a levegő kén-dioxid, nitrogén-dioxid, PM10, PM2,5, ólom, benzol vagy szén-monoxid szintje az éves levegőminőségi értékelés alapján meghaladja a határértéket. A levegőminőségi terv tartalmi elemeit a 306/2010. Korm. rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. Olyan megfelelő intézkedéseket tartalmazó levegőminőségi tervet szükséges készíteni, amelynek a végrehajtásával a légszennyezettségi határértékek betartása a lehető legrövidebb időn belül biztosítható.

A 306/2010. Korm. rendelet szerint azokon a településeken, ahol a szmoghelyzet kialakulásával kell számolni, és a légszennyezettség folyamatos mérésének feltételei adottak, a veszélyhelyzet elkerüléséhez és az esemény tartósságának csökkentéséhez rövid távú cselekvési tervet (a továbbiakban: füstköd-riadó terv) kell kidolgozni és végrehajtani. A füstköd-riadó tervben foglalt korlátozásokat a szmoghelyzet jellegének, súlyosságának, a meteorológiai előrejelzésnek a figyelembevételével többek között a közegészségügyi hatóság véleményének figyelembe vételével rendelik el.

A népegészségügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal szakhatósági feladatai a környezeti levegőminőséget érintő kérdésekben:

a) a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet szerint, az előzetes konzultáció során a levegő higiénés követelmények teljesülésének vizsgálata;

b) az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet szerint a nem országos hatáskörű szerv által kidolgozott terv, illetve program esetén levegő higiénés területen várható-e jelentős hatás az adott terv, program megvalósulása esetén.

Az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény értelmében a járási (fővárosi kerületi) hivatalok népegészségügyi osztályainak feladata a kémiai és biológiai légszennyezettség (immisszió) rendszeres közegészségügyi értékelése az egészségügyi határértékek figyelembe vételével, a kémiai és biológiai légszennyezettségi határértékek kidolgozásában való közreműködés, a légszennyezettség lakosság egészségi állapotára gyakorolt hatásának vizsgálata, és lakossági panaszügyek kivizsgálásában való közreműködés.